

ŽELEZAR

JESENICE, 11. januarja 1963

Številka 2/V.

Udeležba naj bo množična!

Organizatorji bližnje krvodajalske akcije, ki bo v naši občini od 15. do 18. in od 21. do 24. januarja, so trdno prepričani, da se bo tej humani prostovoljni akciji odzvalo rekordno število zdravih prebivalcev naše občine, ki se dobro zavedajo, kako ogromnega pomena je transfuzijska služba v našem zdravstvu.

Organizacije RK v vseh krajih in vaseh naše komune so že navezale najtesnejše stike z organi samoupravljanja in sindikalnimi organizacijami v delovnih kolektivih, številu na prostovoljno krvodajalsko akcijo.

so dobile dober in pozitiven odziv ter polno razumevanje za to množično in humano akcijo.

Pri letošnji krvodajalski akciji mora sodelovati preko 1700 prebivalcev naše komune, ki so že na vseh dosedanjih akcijah pokazali izredno prizadevnost. Zato bi bilo prav, da bi bil tudi letošnji odziv rekorden. Moralna in socialistična dolžnost vseh zdravih prebivalcev naše komune je, da se v dneh od 15. do 18. in od 21. do 24. januarja odzovejo v čim večjem številu na prostovoljno krvodajalsko akcijo.

Čestitamo!

TUDI LANI REKORDNA PROIZVODNJA V MARTINARNI

Martinarna je v letu 1962 izdelala 331.291 ton SM jekla, kar je za 1.291 ton več kot je bilo planirano ter 18.104 tone več kot v letu 1961. K temu velikemu uspehu so pripomogli predvsem naslednji faktorji: povišanje kapacitet na pečeh A in M, krajši zidarski remont ter s tem boljše koriščenje koledarskega fonda, skrajšanje zastojev zaradi popravil dna in velika prizadevnost celotnega kolektiva od starega železa preko peči in livne jame do ponovčarskih zidarjev. Če bo martinarna obratovala tudi letos s takšnim elanom kot v preteklem letu, potem je vsaka bojazen, da ne bi izpolnili planske naloge v količini 340.000 ton SM jekla, odveč.

USPEHI VALJARNE 2400

Mesec december je bil za kolektiv valjarne 2400 zopet mesec rekordov. Največji uspeh so dosegli s tem, da so za 155 milijonov ali 19 % presegli mesečni načrt finančne realizacije. Toda to ni edini uspeh, na katerega so lahko upravičeno ponosni. V decembru so tudi izdelali rekordno težo kotlovske pločevine in sicer 687 ton (doslej je bil ta rekord 690 ton in precej osamljen). Tudi pri elektro kvalitetah so izdelali rekordno tonažo — 214 ton (doslej 150 ton). Največ v zadnjih dveh letih pa so izvaljali tudi vroče valjane pločevine in sicer 8025 ton.

Dobro vemo, da je bila valjarna 2400 v letošnjem letu v precejšnih težavah in zato je še več vreden njihov uspeh: presegli so letni načrt finančne realizacije za 26 milijonov dinarjev. Ob koncu naj omenimo še to, da krožna žarilna peč obratuje že 9 mesecev neprekinjeno, kar je tudi pohvale vredno.

TOVARIŠ-ICA!

STARŠI

VRNITE KRI, KI SO JO DOBILI VAŠI OTROCI!

MOŽJE

VRNITE, KRI, KI JE REŠILA ŽIVLJENJE VAŠIM ŽENAM!

DELAVCI

VRNITE KRI, KI JO JE PREJEL VAŠ PO-NESREČENI TOVARIŠ!

LJUBLJANSKE KLINIKE, KRANJSKA PORODNIŠNICA, BOLNIŠNICA NA GOLNIKU IN OSTALE BOLNIŠNICE V SLOVENIJI PORABIJO VSAKO LETO PO VEČ TISOČ LITROV KRVI. ČE PODARIŠ NEKAJ SVOJE KRVI, BOŠ BOGATO POPLAČAN Z ZAVESTJO, DA SI STORIL VELIKO ČLOVEKOLJUBNO DEJANJE!

Lani smo dosegli lepe uspehe

Iz poročila glavnega direktorja na 12. zasedanju CDS

V poročilu je glavni direktor naglasil, da je bilo leto 1962 leto obilnega in težkega dela. Analiza celokupne proizvodnje kaže, da smo lani dosegli 997.370 ton, kar je za 4 odstotke več kot v letu 1961 in za 1 odstotek več kot je predvideval načrt. Blagovne proizvodnje nismo povečali in je količina 235.500 ton enaka kot leta 1961. Dosegli pa smo pri blagovni proizvodnji večjo vrednost, kar pomeni, da smo izdelovali kvalitetnejše blago, oziroma izdelali več kvalitetnega blaga. Tako smo povečali proizvodnjo v primerjavi z letom 1961 pri pocinkani pločevini za 20 odstotkov, pri patenirani žici za 31 odstotkov, beli pločevini za 50 odstotkov itd., pri nerjaveči pločevini pa celo za 325 odst. in pri elektro pločevini za 390 odstotkov. S takšnim premikom v kvalitetnejšo proizvodnjo smo dosegli v podjetju tudi večjo prodajno ceno, ki je bila v primerjavi z letom 1961 za 2,5 odstotka višja.

Tudi proizvodnost je bila večja in sicer pri skupni proizvodnji za 5 %, pri blagovni proizvodnji enaka lanske, pri proizvodnji surovega jekla pa večja za 7 %.

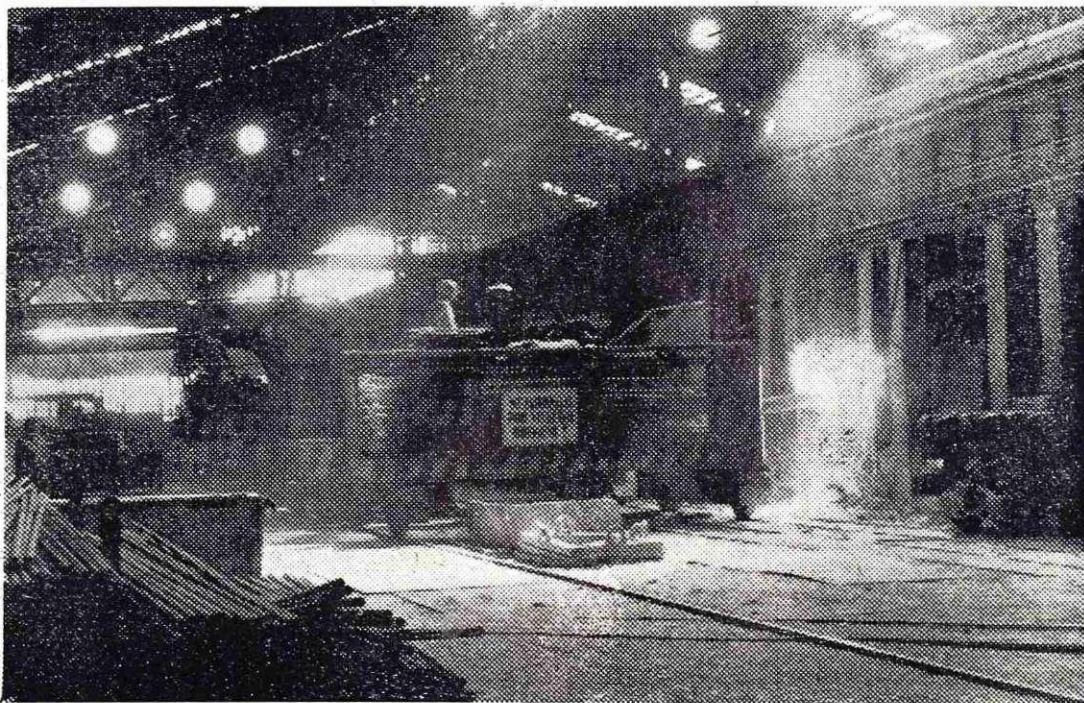
Iz analize, ki jo je glavni

direktor podal z ozirom na izpolnjevanje načrtnih nalog, je razvidno, da so proizvodne naloge najboljše izpolnile livarna s 120 %, elektropeč s 108 %, cevarna in šamotarna s 107 %. Načrt so dosegli ali

presegli še: martinarna, težka proga, žična valjarna, valjarna pločevine 1300 in žeb-ljarna. Le za nekaj odstotkov načrta niso izpolnili v obratih: plavž, lahka proga, valjarna 2400, hladna valjarna, žičarna in elektrodni oddelek.

V nadaljevanju poročila je glavni direktor analiziral posamezne slabosti in težave in ob koncu te analize dejal, da smo povečali proizvodne stroške predelave in se naši materialni stroški niso povečali samo zaradi povečanja cen surovinam in drugemu nabavljenemu gradivu. Zato bomo morali borbo za znižanje proizvodnih stroškov, ki smo jo začeli po polletnem obračunu, nadaljevati še bolj intenzivno.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Čeprav je bil lanskeletni proizvodni načrt v martinarni zelo zahteven, so ga vrli martinarni celo presegli

Družbeni načrt za leto 1962 presežen za 1,5%

Predvidevanja, da bo kolektiv Železarnice izdelal 1 milijon ton skupne proizvodnje, so se uresničila. Dosežena skupna proizvodnja znaša 1.001.249,5 ton ali za 1,5 % več, kot je bil družbeni načrt za leto 1962.

Tudi družbeni načrt blagovne proizvodnje je bil presežen za 0,6 % (samo za tuje), medtem ko je bila blagovna proizvodnja za potrebe Železarnice Jesenice dosežena samo za 80,2 %.

Posamezne ekonomske enote pa so takole izpolnile družbeni načrt:

V **TOPILNICAH** so prekoračili načrt skupne proizvodnje za 0,7 % oziroma so več ustvarili 3.368,5 ton. V tej enoti edino plavž ni izpolnil družbenega načrta, in sicer za 1,5 %. Martinarna ga je presegla za 0,4 %, elektropec za 7,1 %, ali za skoraj eno-mesečno proizvodnjo, li-varne za 13 %, opekarna za 7,5 %, istočasno pa je prodala 2.286,9 ton šamotnih izdelkov (ni bilo planirano).

V **VALJARNAH** so presegli načrt skupne proizvodnje družbenega načrta za 3,5 %. Proizvedli so 13.515 ton več, kot je bilo predvideno. Načrt blagovne proizvodnje pa so iz-

polnili s 100,7 %. V tej enoti edino valjarna 2400 ni izpolnila letnega načrta, je pa prekoračila finančno realizacijo, kar je še večji uspeh. Težka proga je prekoračila letni načrt za 9.041 ton, ali za 6,5 %, lahke proge za 3,7 %, žična valjarna za 2,4 %, medtem ko je zelo prekoračila finančni načrt. Valjarna 1300 je več ustvarila za 5,4 %, jeklovlek pa za 1,5 %.

V **PREDELOVALNIH OBRATIH** niso izpolnili družbenega načrta skupne proizvodnje, in sicer za 2.481 ton ali 2,6 %. Tudi blagovne proizvodnje niso izpolnili za 2,4 %. Pod družbenim načrtom so žičarna za 4,7 %, hladna valjarna 2,7 % in elektrodni oddelki za 21,4 %. (V tem oddelku so obratovali zadnja dva meseca samo na eno izmeno.) Zelo so prekoračili družbeni načrt v cevarni, in sicer za 7,7 % in v žebeljarni za 5,2 %.

Kljub temu, da je bil načrt blagovne proizvodnje nekoliko presežen, nismo v celoti izpolnili vseh obvez do kupcev. Kolektiv pa je z izpolnitvijo družbenega načrta za leto 1962 prispeval velik delež k izgradnji naše socialistične domovine.

RJ

OBVESTILO

Člani delovnih kolektivov – lastniki stanovanjske pravice so prejeli v letu 1960 in 1961 bone za povečano stanarino.

Vsi boni za povečano stanarino, izdani pri katerikoli podjetju oziroma banki za leto 1960 (12 mesecev), se lahko vnovčujejo po 1. januarju 1963 pri podružnicah Narodnih bank FLRJ.

Pri podružnici Narodne banke Jesenice se lahko vnovčujejo boni vsak delavnik od 7. do 11. ure dop.

Vsak bon mora imeti na hrbtni strani v levem delu podpis in številko osebne izkaznice lastnika. Bone lahko vnovči lastnik, ki se legitimira z osebno izkaznico oziroma pooblaščen oseba, ki ima pooblastilo lastnika, overovljeno od občinskega ljudskega odbora.

Gospodarsko-računski sektor

Lani smo dosegli lepe uspehe

(Nadaljevanje s 1. str.)

Pri analizi prodaje je glavni direktor navedel, da smo dosegli 35 milijard 200 milijonov realizacije, ali 97,7 % od načrtne. Če pa jo primerjamo z letom 1961, pa je za 1 milijardo 10 milijonov oziroma 2,5 % večja. Da nismo dosegli načrtne realizacije, je vzrok predvsem v previsokem planu pocinkane žice, povečani zalogi elektrod in žebeljev, v reducirani proizvodnji elektrod in v negativni tečajni razliki pri izvozu.

Izredno zadovoljive uspehe smo dosegli pri izvozu, saj smo prvotni načrt izvoza za leto 1962 presegli za 58 % in izvozili blaga v vrednosti 2 milijona 158.000 dolarjev.

V nadaljevanju poročila je glavni direktor omenil tudi finančno poslovanje in povedal, da je bilo lani zelo dinamično in precej drugačno kot druga leta. Finančne težave, v katere smo nekajkrat zašli, smo uspešno reševali z nekaterimi novimi prijemi. No, kljub vsem naporom planirnega dohodka nismo dosegli, za kar so tako zunanji kot notranji vzroki in bomo prav

to morali pri zaključnem računu podrobno analizirati.

Tudi rekonstrukcija uspešno napreduje, čeprav smo zaradi neugodnih vremenskih razmer v zaostanku za mesec dni. Potem je tovariš direktor navedel nove naprave in agregate, ki so v letu 1962 začeli obratovati.

Skupaj je bilo v letu 1962 vseljenih preko 200 stanovanj kolavdirano pa je stanovanjskih objektov za več kot 700 milijonov dinarjev.

V preteklem letu je več delavcev zapustilo podjetje, kot smo sprejeli novih. Vendar je to število manjše kot v letu 1961. Prav tako je manj tistih, ki so prestopili iz obrata v obrat, kar pomeni, da se delovna sila počasi stabilizira.

Odsotnost je v letu 1962 narasla s 14,20 na 15,08 %. Zmanjšalo pa se je število nesreč tako pri delu kot na poti v službo. Leta 1961 smo imeli 6 smrtnih nesreč in veliko lažjih, tako da je odstotek na stalež znašal 16,8 %. Lani pa smo imeli veliko manj nesreč in le dve smrtni, tako da je bil odstotek v 11 mesecih le 12,9 %, ali najnižji po osvo-

V poročilu je glavni direktor omenil tudi nagrajevanje izobraževanje, upravljanje podjetja, športno in kulturno dejavnost in navedel, da je ŽIC v lanskem letu organiziral 68 tečajev s 1.576 udeleženci. Štipendirali smo skupaj 92 študentov, na TSS, v poklicni šoli, večernih in dopisnih šolah pa smo imeli 545 dijakov.

Ob zaključku poročila je glavni direktor dejal, da imamo v letu 1963 prav tako trdo delo in da se moramo zavdati nalog, ki nas čakajo predvsem za povečanje naše gospodarnosti in prizadevanj, da ustvarimo odgovarjajoče sklade. To bomo lahko dosegli s povečanjem produktivnosti, zmanjšanjem materialnih stroškov, predvsem pa stroškov predelave, kar bo povečalo naš dohodek.

Rekonstrukcija bo letos dobila še večji razmah in bomo nadaljevali zlasti z gradbenimi deli. Proti koncu leta pa bo začela prihajati tudi nova oprema.

Za zaključek je glavni direktor vsem zbranim in preko njih celotnemu kolektivu zaželel srečno in zadovoljno novo leto.

Takole pripravljajo teren, kjer bo stala strojnica na Belškem polju

Kakšne pravice imamo iz pokojninskega zavarovanja in kako jih uveljavljamo?

NADALJEVANJE

Za posamezne kategorije zavarovancev, pri katerih ni mogoče zanesljivo ugotoviti dejanskega zneska osebnega dohodka, zato ker delodajalec ni dolžan voditi plačilnega reznama, oziroma drugih predpisanih evidenc o osebnih dohodkih ali zato, ker se podatki o osebnih dohodkih ne morejo šteti za verodostojne, se zavarovanci v tem primeru razvrščajo v zavarovalne razrede po pavšalnih zneskih, določe-

nih po kategorijah delovnih mest in pokojninski dobi. Tako se jim pokojnina odmeri od povprečnih pokojninskih osnov ustreznih zavarovalnih razredov po 63. členu zakona o pokojninskem zavarovanju.

Polna pokojnina znaša 100 % zavarovanceve pokojninske osnove. Nepolna pokojnina znaša 40 % zavarovanceve pokojninske osnove za dopolnjenih petnajst pokojninskih let in se nato poveča za vsako nadaljnje dopolnjeno pokojninsko le-

to, zavarovancu za 3 % pokojninske osnove, zavarovanki pa za 4 % pokojninske osnove. Zavarovanci, ki so izpolnili pogoje za pokojnino in še delajo polni redni delovni čas, imajo pravico do povišanja pokojnine za vsako leto dela 3 % pod pogojem, da je organizacija, pri kateri so zaposleni, sklenila z njimi pismeni sporazum o podaljšanju delovnega razmerja in da opravljajo še naprej delo iste kategorije, po kateri so bili upokojeni.

Pogoj, da je treba opravljati delo iste kategorije in da mora organizacija skleniti sporazum, velja od 1. 1. 1961 dalje. Do tega roka pa se zavarovancem, ki so izpolnili pogoje, poviša pokojnina vsako leto za 3 % brez teh pogojev.

Po zadnjih navodilih zveznega zavoda za socialno zavarovanje ni predpisan rok, v katerem mora biti sklenjen sporazum o podaljšanju delovnega razmerja za povišanje

pokojnine. Tak sporazum se lahko sklene kadarkoli po izpolnitvi pogojev za pokojnino v času delovnega razmerja.

Za tako povečanje pokojnine se ne štejejo leta pred 15. majem 1945, ko je zavarovanec opravljal samostojen poklic ali kakšen drug poklic izven delovnega razmerja, ki se vštevajo za pokojnino po tem zakonu.

Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za nepopolno pokojnino in dela še naprej polni redni delovni čas, se povečuje pokojnina tako dolgo, dokler ne pridobi pravice do polne pokojnine, naprej se povečuje samo s pogojem, da je sklenjen sporazum o podaljšanju delovnega razmerja in da opravlja še naprej vsaj delovno mesto iste kategorije.

Zavarovancem, ki še po izpolnitvi pogojev za polno pokojnino opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, se šteje kot leto dela za

13. redno zasedanje centralnega delavskega sveta

13. redno zasedanje CDS, dne 29. decembra 1962, je bilo razdeljeno na dva dela. V prvem delu so člani CDS razpravljali o nalogah komisij in sprejeli količinski del družbenega načrta za leto 1963, v drugem, svečanem delu pa je glavni direktor poročal o delu našega kolektiva ter o uspehih in napakah v letu 1962.

V tem članku želimo posredovati našim bralcem nekatere sklepe, ki so bili sprejeti v prvem delu zasedanja, izvlečke iz poročila glavnega direktorja pa objavljamo v posebnem članku.

Pri CDS so do sedaj obstajale razne komisije, ki smo jih po njihovem delu in značaju delili na stalne komisije, upravne komisije in občasne komisije. V praksi se je pokazalo, da nekatere teh komisij niso delale, čeprav so problemi obstajali, to pa zaradi tega, ker komisijam niso bile točno, z ozirom na stanje v

podjetju, določene naloge. Posebno je to veljalo za upravne komisije. Zato je CDS že pri sprejemu programa dela sklenil oziroma zadolžil predsednika CDS, predsednika UO in glavnega direktorja, da določijo komisijam naloge, ki naj temeljijo predvsem na programu dela in na stanju

Osnutek nalog, ki je bil predložen v razpravo CDS, vsebuje tudi reorganizacijo komisij. Sedaj je pri CDS 11 komisij, in sicer:

- komisija za gospodarstvo,
- komisija za osnovna sredstva,
- komisija za organizacijo dela in storilnost,
- komisija za kadre,
- komisija za nagrajevanje,
- komisija za HTV
- komisija za družbeni standard,
- komisija za odlikovanja,
- komisija za prošnje in pritožbe ter samostojni komisiji:

(Dalje na 8. strani)

Sistematično izobraževanje sind. delavcev

Ideološka komisija pri ObSS na Jesenicah je skupaj z Delavsko univerzo organizirala od 17. do 22. decembra seminarje za predsednike in tajnike sindikalnih podružnic. Seminarji so bili dvodnevni in ločeno po gospodarski dejavnosti. Skupno se je seminarja udeležilo preko 50 sindikalnih delavcev.

Nedvomno so pred sindikalnimi funkcionarji vedno nove naloge. Poleg zvezne in republiške ustave so tu še statuti komun in gospodarskih organizacij. Takšna pestrost in dinamičnost v razvoju družbeno-ekonomskih odnosov zahteva, da se vse večje število proizvajalcev vključuje v ta proces. Da bi udeležencem seminarja osvetlili nekatere pojme iz teh področij, je program obravnaval predvsem družbeno-ekonomske in politične temelje ter nadaljnji razvoj naše družbe v luči nove ustave. Obravnavali so tudi komuno kot družbeno-politično skupnost občanov v luči občinskih statuten, vprašanje delitve dela, integracije in poslovnega združevanja ter vloge in metode dela sindikata v novih pogojih.

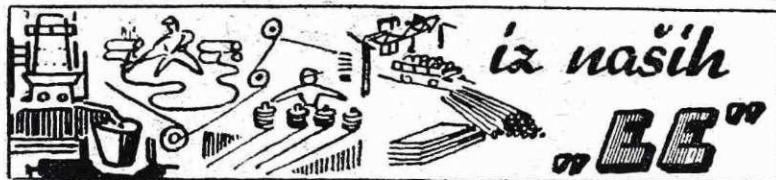
Ugotovili so, da so pred

sindikalnimi delavci v prihodnje nove, velike naloge. Predvsem bodo morali doseči večjo aktivnost pri pripravi statuten gospodarskih organizacij. Seminaristi so podrobno obravnavali tudi predosnutek novega statuta jese-niške komune in nakazali tudi nekatere pomanjkljivosti. Živahna je bila predvsem razprava o združevanju. Pouda-

rili so, da morajo o tem odločati sami delovni kolektivi ter da naj do združitve pride le, če to narekujejo boljši pogoji, predvsem pa je treba upoštevati ekonomske analize.

Ob zaključku so udeleženci izpolnili anketo, v kateri so izrazili, da je treba take in podobne seminarje v bodoče še organizirati. Predvsem bo treba proučevati vprašanje vloge in pomena delavskega in družbenega samoupravljanja, saj vemo, da v nekaterih manjših podjetjih te oblike še niso v celoti zaživele.

Franc Ban

MARTINARNA

Pred dnevi je republiški inšpektor odobril obratovanje 120-tonskega livnega žerjava v martinarni. Z obratovanjem tega žerjava se bo položaj v

danjo zasedenost livnih žerjavov znatno izboljšal.

ŠAMOTARNA

Z novim letom je pričela obratovati v šamotarni naprava za čiščenje zaprašene-

Operativni načrt v decembru presežen za 4,7 odstotka

V decembru je bil operativni načrt skupne proizvodnje presežen s 104,7 odstotka, načrt blagovne proizvodnje pa s 110,3 odstotka.

Na prvi elektropeči so opravili glavni remont. Martinarna je obratovala delno s sedmimi pečmi in so tako izdelali 31.048 ton jekla. Tudi 326 ton bele pločevine, ki so jo izdelali v hladni valjarni, je zelo lep uspeh. V decembru so bili povečani napori za izvoz pocinkane in črne pločevine, žice, valjane žice, cevi, žebeljev in bodeče žice. Vsi obrati pa so si prizadevali, da bi v tem zadnjem mesecu dosegli čim lepši uspeh.

Izpolnitev po obratih:

ekonomska enota	izpolnitev operativnega načrta	
	skupna %	blagovna %
plavž	101,2	—
martinarna	103,5	—
elektropeč	107,5	—
livarna	116,8	—
opekarna	110,0	—
skupaj topilnice	103,5	—
težka proga	109,0	114,5
lahke proge	103,9	127,4
žična valjarna	113,9	202,9
valjarna 2400	102,4	100,6
valjarna 1300	107,0	106,9
jeklovlek	116,0	116,8
skupaj valjarne	107,2	111,1
hladna valjarna	113,2	113,1
žičarna	91,4	102,6
žebeljarna	93,0	88,8
cevarna	117,5	117,9
elektrodni oddelek	116,0	118,6
skupaj pred. obrati	100,2	106,9
SKUPAJ ŽELEZARNA	104,7	110,3

R. J.

ga ozračja. Obratovanje te naprave se je izkazalo kot zelo dobro in s tem je napravljen precejšen korak naprej pri izboljšanju delovnih pogojev v šamotarni.

VALJARNA 1300

V valjarni 1300 se je na reduktorju »Litostroj« na trio ogroddu zlomil zobni venec na velikem kolesu in so ga morali zamenjati. Do okvare je prišlo tudi na velikem reduktorju na duo ogroddu.

ELEKTROPEČ

Elektropeč je ta teden odlično poskusno šaržo ognjeodpornega jekla in sicer v bramski format. Namen uporabe naj bi bil izdelava pločevine za kotle žarilnih peč. Če bo poskusno valjanje uspelo, bomo sami izdelovali omenjeno kvaliteto.

povečanje pokojnine ustrezno obdobje dejanskega dela, ki se šteje za povečanje za polno leto po tem zakonu.

Pravico do povečanja imajo tudi upokojeanci pod zgoraj navedenimi pogoji, če sklenejo ponovno delovno razmerje in delajo polni delovni čas. Zavarovancu, ki dopolni na posebno težkih in zdravju škodljivih delih tolikšno delovno dobo, da znaša ta, obračunana s povečanjem 35 let za zavarovanka oziroma 30 let za zavarovanko, se šteje vsako nadaljnje leto dela s polnim delovnim časom na takih delovnih mestih za povečanje pokojnine — še preden dopolni starost, ki je predpisana za pravico do polne pokojnine. Kot polno leto dela, v smislu prejšnjega odstavka, se šteje ustrezno obdobje dejanskega dela, ki se šteje za povečanje. Za vsako tako obdobje se poveča zavarovancu pokojnina za 3 %, ko pridobi pravico do nje.

Zavarovancu, ki je uveljavil pravico do osebne pokojnine, pa je delal še naprej, oziroma je kot osebnim upokojenecem znova sklenil delovno razmerje, se na njegovo zahtevo nanovo odmeri pokojnina, če je bil potem, ko je uveljavil osebno pokojnino, najmanj tri leta v delovnem razmerju s polnim delovnim časom. V takih primerih se odmeri pokojnina od osnove tistega zavarovalnega razreda, v katerega se zavarovavec razvrsti na podlagi povprečnega osebnega dohodka za eno leto nazaj od takrat, ko je dopolnil tri ali več let po upokojitvi. Nova pokojnina se odmeri tako, da se prišteje odstotek za povišanje, ki ustreza, skupni pokojninski dobi.

Zavarovavec — udeleženeec NOB, ki je stopil v NOB pred 9. septembrom 1943 in udeleženeec španske državljanske vojne, imata pravico do pokojnine in sicer:

— Zavarovavec, ko dopolni 55 let starosti in zavarovanka, ko dopolni 50 let starosti, če ima najmanj za pokojnino 15 vstevnih let, od tega najmanj 10 let delovne dobe.

— Zavarovavec s 35 in zavarovanka s 30 za pokojnino števnimi leti.

Zavarovancu — udeležencu NOB, ki se je vključil v NOB pred 9. septembrom 1943 in udeležencu španske državljanske vojne, ki ima najmanj 15 za pokojnino števnih let, od tega najmanj 10 let delovne dobe, lahko posebna komisija prizna pravico do pokojnine tudi, če še ni dopolnil 55 oziroma 50 let starosti, če spozna, da je to potrebno glede na njegovo splošno zdravstveno stanje in delovno zmogljivost. V delovno dobo desetih let se šteje tudi čas, ki ga je prebil zavarovavec v NOB in tudi drug čas, ki se šteje za pokojnino in sicer v dejanskem trajanju.

Zavarovancu — udeležencu NOB

od leta 1941 in udeležencu španske državljanske vojne, čigar osebna pokojnina, odmerjena po pokojninski dobi, bi znašala manj kot 100 % pokojninske osnove, se poveča in sicer:

— udeležencu od leta 1942 do konca vojne, za 90 %,

— udeležencu od leta 1943 do konca vojne, za 60 %,

— udeležencu od leta 1944 do konca vojne, za 30 %,

— udeležencu od leta 1945 do konca vojne, za 10 %.

Tako odmerjena pokojnina ne sme presegati pokojninske osnove, vendar tako se lahko poviša pokojnina samo do polne pokojnine.

Vsem tistim jugoslovanskim državljanom, ki so bili po 6. aprilu 1941 ujeti in so v taborišču za vojne ujetnike aktivno in organizirano sodelovali pri delu za NOB, se poveča pokojnina za 30 % do polne osnove. (Nadaljevanje)

Še enkrat srečno 1963

Razgovor opolnoči

V naši tovarni zahteva proizvodnja v nekaterih obratih neprekinjeno delo. Tako je nekaj članov našega kolektiva dočakalo novo leto na delovnem mestu. Naš sodelavec je izbral tri izmed njih in imel z njimi takoj-ob nastopu novega leta kratek telefonski razgovor.

di v prihodnje normalno opravljal svoje delovne naloge.

Najprej je poklical prometni oddelek na Javorniku. Pri telefonu je bil tov. Vinko Burgar, premikač prometnega oddelka na Javorniku. Poslušajte, kaj mu je povedal: »Pravkar sem pri malici. Do nastopa novega leta smo imeli kar precej dela, čeprav obrati ne obratujejo. Kot kaže, pa bo po polnoči nekoliko bolje. V novem letu si želim, da bi imel večje osebne dohodke, kajti če bo denarja

dovolj, tudi drugih stvari ne bo manjkalo.«

V plinskih generatorjih na Jesenicah se je oglasil tov. Jože Majetič, kurjač plinskih generatorjev: »Danes kurimo šest generatorjev in ker martinarna ter žična valjarna ne obratujeta, ni z njimi preveč opravka, ter bo verjetno minila današnja dnina brez posebnosti. V novem letu si želim zdravja, tako da bom tu

Kako smo silvestrovali

Pred kratkim smo obiskali tudi nekaj članov našega kolektiva ter jih vprašali, kako in kje so pričakali novo leto, zanimalo pa nas je tudi to, kaj menijo o minulem letu in kaj pričakujejo od leta 1963.

MIHAEL STEVANOVIČ je topilec pri SM peči v martinarni.

Novo leto je pričakal z ženo v Delavskem domu pri Jelenu in pravi, da je bil s

Tov. Franc Kranjc, topilec v martinarni, je bil tretji član našega kolektiva, ki je našemu sodelavcu takole odgovoril: »Začetek letošnjega novega leta sem dočakal pri SM peči K, ki jo slepo kurimo, ker martinarna med

prazniki ne obratuje. Zato tudi ni posebnega dela, razen običajnega reverziranja. V novem letu si želim, da bi naš obrat tudi letos tako dobro izpolnil svoje planske obveznosti, kot jih je v preteklem letu.«

so imeli na razpolago dovolj železniških voz. Uspešni so bili tudi posveti z obratnimi odpremniki in vodstvom prometnega oddelka. Rezultati teh sestankov so bili zelo ugodni, saj so tako znižali stojnine v primerjavi z letom 1961 pri razkladanju železniških voz za okrog 38 milijonov dinarjev, pri nakladanju pa za 1.600.000 dinarjev.

»V minulem letu v svojem privatnem življenju kakšnih posebnih dogodkov ni bilo, razen če omenim, da sem bil razočaran, ker sin Pavle kljub večkratni prošnji ni dobil štipendije in mu bom moral pomagati tako kot sinu Robertu, ki študira na strojni fakulteti v Ljubljani. Zaradi tega bodo moji osebni dohodki še bolj obremenjeni.

V letu 1963 želim, da bi se stanje pri odpremi naših iz

Cesta je tiha in po tople zapečke.

opravičila zaupanje va. »Izvolite v C! rej zame dogodek, in se ga bom dol njala z radojo i:

V prepisnem birc poslana kot senod JERCA SMOJEJ. sodelavcu je poved novoletne praznike živela kar doma p ali pa na sankinju, bilo vreme ugodno.

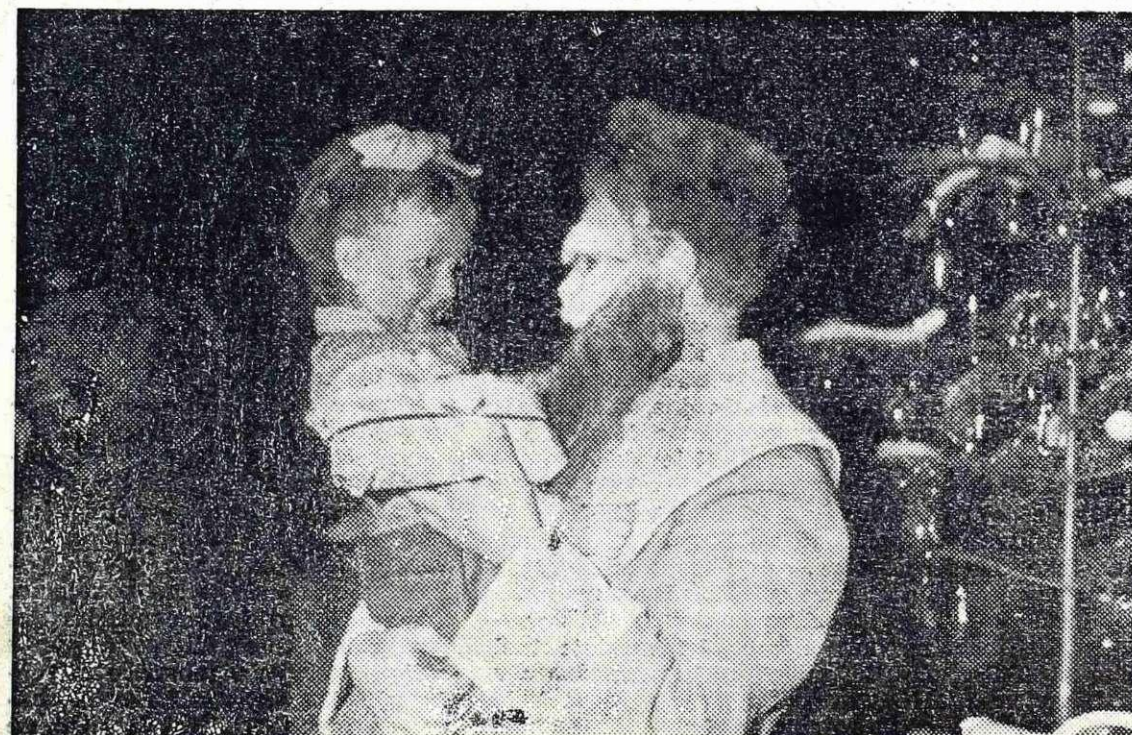
V preteklem letu spominja zaključka sprejema v naše po lo se je bala zakl pitov, ki pa jih je s prav dobrim uspi koj po izpitih se je na sedanjem delov stu in s skrbjo čaka svoje prve zaposlitv temu, da je bila lepo sprejeta, se in četku strahovito ti ko jo je premagala sama: »Počasim sem jala, za kar sem mo vsem zahvalno to okolju in prijatelju, v katerem sem Sedaj sem se v r kratkem času tako in vzljubila delov da bi najraje ta v la tukaj.«

FRANCI USBAJ slen v OTRK kot vavec materiala v larni in žičarni je praznike preživel Pravi, da je bilo »Jezero« zelo lepo pa je bilo tudi v telih in so povsod no glasbo kar tri ne! Silvestrove.

Kaj pričakuje F tu 1963? Po stvih nih preiskav ugo vedno bolj sili na liteta, vendar mer kateri ljudje v vedno ne vedo, k prodajati kvaliteta

Budno so spremljali vsako njegovo besedo in ga spraševali, da jim je komaj sproti odgovarjal. Saj bil je pa res pravi dedek Mraz!

Dedek Mraz je imel največ občudovalcev in prijateljev med najmlajšimi

BOGOMILA ARH je zaposlena v našem podjetju kot čistilka žice v elektroodnem oddelku.

Novo leto je pričakala doma, ker si je želela spremembe, saj je v prejšnjih letih silvestrovala v Kranjski gori, na Bledu, v Bohinju in na Jesenicah.

Za leto 1962 meni, da je bilo za kolektiv elektroodnega oddelka zelo kritično. Zaradi pomanjkanja naročil so morali omejiti proizvodnjo in so delali samo na eno izmenno. Nekaj delavk in delavcev je moralo oditi v druge obrate, nekaj pa jih je bilo na neplačanem dopustu izmenično za 14 dni.

Vsi člani kolektiva elektroodnega oddelka pričakujejo, da se bo v letu 1963 stanje izboljšalo. Upajo, da bodo elektrode, ki jih izdelujejo ugodno prodajali doma in v inozemstvu. S tem pa se bo povečal tudi osebni dohodek in splošno zadovoljstvo v obratu.

PETER GASAR, vodja špedicije na Jesenicah.

Na vprašanje, kje je pričakal novo leto, nam je dejal, da je njegova stara navada, da zadnji dan v letu povabi nekaj svojih prijateljev. Ob gledanju televizijskega programa in igranju taroka tako veselo razpoloženi pričakajo novo leto.

V letu 1962 pri odpremi blaga ni bilo večjih težav, ker

delkov še izboljšalo in da bi blago, ki je namenjeno za odpremo, tako kot v lanskem letu pravočasno odpremili našim odjemalcem. Prav tako želim, da bi v letu 1963 dobil boljše stanovanje, želim pa tudi, da bi bilo končno urejeno vprašanje osebnih dohodkov uslužbencev špedicije, ker bi tako pripomogli k stalnemu kadru na tem oddelku.

ZOFKA GODLER, kontist glavne knjige v finančnem knjigovodstvu, je nameravala letošnje novo leto dočakati na Komni, ker zelo rada smuča in hodi v hribe. Na žalost je praznike zaradi slabega vremena prebila kar doma s starši.

V lanskem letu je bil zanjo največji dogodek izvolitev v CDS, kar jo je zelo razveselilo in navdalo s skrbjo. Skrbelo jo je, če bo res lahko opravičila zaupanje kolektiva, saj se je prvič v življenju znašla v tako visokem organu. Prva zasedanja je pričakovala z nekakšnim strahom in zato tudi še ni sodelovala v razpravi, počasi pa se navaja in upa, da bo

»Sneguljčica« v jeseniškem gledališču

Kot darilo našim najmlajšim za novoletne praznike je jeseniško gledališče pripravilo »Sneguljčico«, pravljico po sedmih slikah Pavla Golie. Delo je tako mladim kot starejšim obiskovalcem gledališča že dobro znano po svoji tematiki, pesnik Golie pa se je potrudil preliniti to lepo pravljico v verz, ki se skupaj z dogajanjem na odru lepo dopolnjujejo in še bolj poudarijo vso lepoto te priljubljene otroške igre.

Jeseniško uprizoritev je režijsko in scensko pripravil Bojan Čebulj. V svojem režijskem konceptu se je predvsem moral ozirati na najmlajše igralce, ki jim je skušal vliti dovolj poguma, da bi svoje vloge odigrali čim bolj naravno in neprisiljeno. Pri tem je tudi pokazal precej domiselnosti in rutine, vendar so se tu in tam pokazale težave, ki jim režiser kljub najboljši volji ni bil popolnoma kos. Pri scenah, kjer so nastopali samo odrasli, pa je pokazal svoje znanje in do dejanja lepo tekla, vendar so mu bili v močno oporo tudi rutinirani in sposobni igralci glavnih odraslih vlog.

Njegova scenska zamisel je bila preveč enostavna, ker je s tem precej zmanjšal glavno privlačnost za malega gledalca, to je njeno pravljico. Pri takšnih uprizoritvah je treba le gledati, da se čim bolj razvije domišljija mladih gledalcev in k temu lahko znatno pripomore tudi odgovarjajoča scenska oprema.

V glavnih odraslih vlogah je zelo izstopala Marjanca ČEBULJEVA kot kraljica, ki je

svojo vlogo odigrala z veliko rutino in prizadevanjem. Henda MALOVRHOVA se kot Sneguljčica ni prav sprostita in bi lahko z nekoliko bolj sproščeno igro dosegla precej več. Prijetno sta poživila tok predstave Audi MANDIČ in Franc CEGNAR kot razbojnika Frice in Frace in sta s svojo interpretacijo izzvala pri mladih gledalcih sproščen smeh. V ostalih manjših vlogah so nastopili še Franci ŠTRAUS, Franci RAVNIK, Oto GERDEJ in Franc BOBIČ.

V vlogi sedmih palčkov je nastopilo sedem najmlajših igralcev, in sicer Primož ČEBULJ, Darko ZORMAN, Ivo ŠČAVNIČAR, Igor MAROŠE-

VIČ, Boris DUGAR, Miha JENSTERLE in Janez POGAČAR.

Izmed njih so se nekateri potrudili bolj in drugi manj, vsi pa so dobro obvladali tekst ter prikazali kar prikupno igro. Če smo v »Hajduku Janošiku« videli nastopati na našem odru mlado generacijo, lahko rečemo, da se je v »Sneguljčici« pričela uveljavljati že naša najmlajša generacija gledališnikov, kar je vsekakor zelo razveseljivo.

Predstava je lepo uspela in tudi zadovoljila številne mlade obiskovalce, ki so v novoletnih praznikih velikokrat napolnili našo gledališko hišo.

K. J

tiha in prazna. Nobenega škripanja čevljev ni slišati. Mraz jih je pregal na pečke.

a zaupanje kolektiv v CDS je to e dogodek, ki se ga bom še dolgo spominjal in skrbjo.

isnem biroju je za kot stenodaktilograf SMOLEJ. Našemu je povedala, da je e praznike letos prear doma pri starših, a sankinju, kadar je ne ugodno.

eklem letu se najbolj zaključka šole in a naše podjetje. Zebala zaključnih izpa jih je opravila obrim uspehom. Takipitih se je zaposlila njem delovnem meškrbjo čakala začetek ve zaposlitve. Kljub a je bila v tovarni ejeta, je imela v zarahovno tremo. Kapremagala, naj pove Počasim sem se privakar se moram predahvaliti tovariškemu n prijetnemu vzdušterem sem se znašla. em se v razmeroma času tako privadila bila delovno mesto, ajraje da vedno osta-

CI URBANC, zapoOTKR kot preizkušemateriala v hladni vazi žičarni je novoletne e preživel v Bohinju. da je bilo v hotelu zelo lepo, prijetno lo tudi v ostalih ho-so povsod imeli ples-po kar tri dni. In cestestrove.

ričakuje Franci v lePo številu kvalitetskav ugotavlja, da olj sili navzgor kvarendar meni, da nejudje v tovarni še e vedo, kaj pomeñi i kvalitete izdelke

in to od proizvajalca pa do posameznih vodilnih delavcev. Še bolj bo treba skrbeti, kako bodo izdelani posamezni končni izdelki in ne stremeti zgolj za količinsko proizvodnjo.

ZORAN KREJIČ, varnostni tehnik v grupi predelovalnih obratov, je novo leto pričakal v fizikurnem domu na Jesenicah. Meni, da je bilo slabše pripravljeno kot prejšnja leta in sicer je bila slabša dekoracija, v stranskih prostorih so bili le zvočniki, pa tudi obisk je bil manjši.

V preteklem letu se tov. Zoran lepo spominja napredka pri naporih za ureditev

kulturno-zabavnega življenja v samskih domovih. Po za-slugi aktivnosti stanovanjsko-abonentskih svetov in s sodelovanjem uprav domov so namreč uredili klubske prostore, jih opremili z radijskimi in televizijskimi sprejemniki, šahovskimi garniturami, knjigami in revijami. Tako se je občutno zmanjšala grda razvada – pijančevanje.

Njegova želja za letošnje leto je, da bi v menzah uvedli bloke brez datumov, omogočili večjo izbiro hrane in napravili na Jesenicah korak naprej pri organizaciji družbene prehrane.

Še bolj praznični so bili letošnji novoletni prazniki, ker je vso naravo pokrivala debela snežna odeja in nudila vsem svojim prijateljem dovolj možnosti za razvedrilo in šport

Na novoletnem sejmu so prodali za 50 milijonov blaga

Že lani smo pisali, da so na Jesenicah ustanovili sejemski odbor, ki organizira sejme ob novoletnih praznikih, v poletnih mesecih pa letne sejme. Tako je ta odbor došlejš organiziral dva novoletna sejma in en letni sejem. Zadnji sejem so pripravili v prostorih nove osnovne šole na Jesenicah in vse kaže, da bodo tudi prihodnje podobne prireditve organizirane v šoli, kjer je možna boljša razporeditev sejemskih prostorov. Kakor v prejšnjih letih, je tudi letos vladalo za novoletni sejem veliko zanimanje, saj so obiskovalci lahko kupili blago z 10 – 15 odstotnim popustom. Na letošnjem novoletnem sejmu je sodelovalo pet domačih trgovskih in gostinskih podjetij, tri podjetja izven naše občine (Modna oblačila Ljubljana, Peko – Tržič in Kroj iz Škofje Loke), poleg teh pa še trije privatniki.

Sejem je bil odprt od 27. do 31. decembra, obiskalo pa ga je okrog 3500 do 4000 obiskovalcev dnevno. Sejemске prostore je obiskal tudi dedek Mraz in obdaril otroke, ki so bili takrat na sejmu.

Zanimivi so tudi podatki o prodaji blaga. Tako je po dosedanjih podatkih podjetje Modna oblačila iz Ljubljane na sejmu prodalo za 9 milijonov dinarjev raznih izdelkov, podjetje Zarja z Jesenic za 20 milijonov, Peko iz Tržiča za 2.800.000, Delikatesa Jesenice za 1.800.000, Kazina za 500.000, Rožca za 3 milijone itd. Vsa podjetja, ki so obiskovalcem sejma nudila blago po znižani ceni, pa so iztržila 50 milijonov dinarjev.

Ker je za sejemске prireditve v naši občini vedno večje zanimanje, bi morda kazalo ustanoviti posebno ustanovo, ki se bo ukvarjala samo s pripravo sejemskih prireditev, tako letnih kot zimskih. V letošnjem letu nameravajo v poletnih mesecih, med šolskimi počitnicami organizirati poletni sejem. V ta namen bodo izkoristili tudi šolsko dvorišče in velik prostor pred šolskim poslopjem. V sejemskih dneh bodo v okviru možnosti organizirali tudi kulturne in športne prireditve, med drugim tudi revijo na novem kopališču. Tako bodo sejemске prireditve za obiskovalce še bolj privlačne, še večji pa bo tudi njihov uspeh.

Rešitev nagradne križanke

Vod.: stanovanja, Rado Murnik, en, rese, MC, ČG, FD, SE, Iliada, novoletna jelka, proso, klet, oratorij, ramena, kvanta, iveri, Averof, Inka, gnide, zet, veterc, Anina, NN, norija, vat, -n-, inhalator, -e-, Ida, karte, Ava, Savel, tanek, or, li, ovi-tek, zakleti, recitator, Jalta, US, arare, Slava, DTR, branik, ker, naivka, nalika, pastil, kreg, PU, SV, arkada, tal, opeka, tramvaj, TI, lo-par, ral, Oregon, elita, Isa, rezina, Tarim.

Običajno je Messner molče čakal, dokler mu ni od-
drdal svojega poročila in je šele potem spregovoril. Ka-
dar pa ga je ogovoril ob vstopu, je uporabljal za to vedno
isti stavek. Tudi to pot je moral prenesti Sokoljak vljud-
nost svojega šefa, ki je vsebovala že tolikokrat izraženi
očitek in je izražala veliko nestrpnost.

»Sedite, dragi! Ste zvedeli kaj uporabnega o svojem
prijatelju?«

Vprašanje se je nanašalo na edino nalogo, ki je Soko-
ljak doslej ni izvršil. Messner mu tega ni nikoli očitil,
a s svojim pozdravom ga je sem pa tja opozoril na ne-
dokončano delo.

Sokoljak se je spustil na stol ob pisalni mizi. Bila sta
si nasproti in zdaj bi bil moral naglo zdrdrati skrbno
pripravljeno poročilo. A tokrat mu beseda kar ni hotela
z jezika. Skozi misli mu je zaplalo vse, kar je bilo v zvezi
s Tomažem, predvojnim prijateljem. Da sta si bila prija-
telja, seveda ni nikomur povedal, a Messner, ta nos voh-
ljaški, je bil nekje iztaknil, da sta bandit, ki velja med
ljudmi za legendarnega junaka in njegov banführer,
predvojna kolega.

»Ti, dragi prijateljček, najbrž ščitiš svojega kolega.«
mi je hotel reči. »Kajne, kako zelo čudno je to, da smo
takrat v lanskem avgustu ubili najstarejšega komunista
iz doline in ujeli ranjenega njegovega pajdaša, o Tomažu
pa, kot bi se bil udril v zemljo, ni bilo sledu, čeprav si
nas obvestil, da so skupaj. In zakaj nam nisi mogel
nikoli poslej dati točnih podatkov, kje je, čeprav je bil
nepresfano med ljudmi, zdaj v tej, zdaj v oni vasi. Vemo,
da spi v dolini, da ima sestanke, zbira ljudi, se očitno
izpostavlja, se nenadoma pojavlja celo v Imenju in bi
nam bil moral pastj v zanko že celo brez obveščevalnega
dela, če bi v tej prekleti deželi veljalo katero izmed
doslej preizkušenih pravil o izvrševanju policijske službe.«
V nekaj hipih nemega prebliska in navala misli se je
zavedel, kako nevarno lahko postane zanj, če mu ne bo
uspelo spraviti Tomaža v roke varnostni policiji.

Peter Skalar

6

Srečanja

»Nič koristnega ne vem o njem,« je dejal. »Ta teden
sta se pojavila spet dva propagandna lističa s podobno
vsebino kot doslej. Pisana sta na isti pisalni stroj. Na
planini Pšic so bili neki ljudje. Zaupnik Mrhne je po
dimu ugotovil njihovo prisotnost. Graničarska patrulja,
ki jo je odredil T6 (to je bil graničarski komandir od
Sv. Krištofa, ki je bil v neposredni zvezi s službo SD
in je bil Sokoljaku na razpolago, kadar je bilo treba
naglo ukrepati brez posvetovanja z Messnerjem), je ugo-
tovila vse polno sledov, našla nekaj koruzne moke in
fižola, tri jame v vležani slami in kup pepela na ognjišču.
V prihodnjem tednu bom dognal, ali so bili naši trije:
Tomaž, Ravne in Svilar.«

»Da, ugotovili boste, če so bili,« je malomarno mrmral
Messner. »Bolj pomembno bi bilo, da do pomladi ugo-
tovite njihove glavne zveze. Vaša poročila zadnjega mese-
ca so skromna. Kot bi bile vasi očiščene. Pazite, v vsaki
vasi je še najmanj ducat ljudi, ki so nam tako nevarni,
da jih je za zagotovitev varnosti treba čimprej odstraniti.
Zanesem se na vas in prepričan sem, da boste do pomladi
to delo opravili.«

»Sokoljaku so se oči zasvetile. »Bom,« je dejal in si
misli: »Nič lažjega. V dolini aretiraj dvajset ljudi in
polovici lahko dokážeš sodelovanje z gošarji ali vsaj
sovražno razpoloženje do Nemcev. Za take aretacije ni
treba imeti posebnih podatkov.« Messnerju pa je dejal:
»Pripravil sem prvo osebo za izvršitev vašega zadnjega
navodila.«

Zdaj je Messner prisluhnil. »Kdo je?« je vprašal.
»Bo kos zahtevnemu delu, je dovolj zanesljiva?«

»Težko jo bomo omehčali. A naredila nam bo, kar
bomo želeli, če jo krepko privežemo. Jerka Bregar, dvaj-
set let, zelo prikupne zunanosti, pred vojno politično
neopredeljena, do decembra v Ljubljani, sedaj v Imenju.
Preteklost zadnjega pol leta nezvana,« je raportiral.

Videti je bilo, da sta prišla na tisti del poročila, ki je
Messnerja najbolj zanimal. »Kakšno obliko pridobivanja
predlagate?«

»Dogovor. V prodajalni, kjer dela, ima najbrž kaj na
vesti. V taborišče pošilja zelo veliko cigaret, verjetno
goljufa pri kartah. Morda bo to zadostovalo. Če ne, jo na
tej osnovi lahko pridobite v Wigaunu. Vsekakor mora
priti pritisniti nanjo nekdo iz vašega urada. Najbolje bi
opravili vi, gospod Messner. Dekle je vrh vsega zelo spo-
gledljivo.«

»Kaj ste hoteli reči s tem zadnjim, gospod Sokoljak?«

»Mislim, da bi postaven možki lahko bolj vplival
nanjo. Nič drugega. In ali bi ne bili vi kakor nalašč...«

Spet se je začel pouk

Ko kupujemo darila za otroke

Če obdaruje otroka en sam roditelj in če se to ne-
kajkrat ponovi, je kaj verjet-
no, da bo otrok iz tega napra-
vil določene zaključke. Morda
se mu bo zazdelo, da ga ima-
tisti, ki ga pogosteje nagradi,
bolj rad, ali pa bo v njegovi
duševnosti zrasla avtoriteta
prinašalca darov daleč čez av-
toriteto tistega, ki ga manj ob-
sipa z darovi in nagradami.
Da tako stanje pogodi špekul-
ativne težnje, se lahko kaj bi-
tro prepričamo, saj vemo, da
zna že štiriletnik igrati za vsa-
kega roditelja drugače. Ve, ka-
ko se je mogoče temu ali dru-
gemu prikupiti in kaj mu go-
di. Vemo, da zna pet ali šest-
letnik izkoriščati naše slabosti,
da hitro ugotovi, kdaj smo
take ali drugačne volje in da
nam zna izrabiti popuščanje,
pa tudi denar za kino, žvečil-
no gumo ali hokejsko tekmo.

Zelo slabo je, če roditelja
med seboj tekmujeta, kdo bo
pogosteje in bogateje nagradil
otroka. To se čisto dogaja v
družinah, kjer manjka osnovne
harmonije. Otroci naj bi bil
vselej prepričani, da sta oba ro-
ditelja enako skrbna in enako
dobra in naj prejme vsako da-
rilo ali nagrado kot darilo
obeih. Če se kdaj pa kdaj od-
ločimo, naj prejme naš otrok
darilo izrecno od očeta ali iz-
recno od mamice, naj bo ta
naša odločitev premišljena in
naj nam bo vnaprej znano,
kakšne bodo njene vzgojne po-
sledice.

Nekateri mislijo, da je tre-
ba za darove mnogo denarja.
Pa ni vedno tako. Če upo-
števamo obdarovanje in nagra-

jevanje kot enega stalnih ele-
mentov vzgoje in če vemo, kaj
hočemo s svojimi darili dose-
či, potem darov ne bomo na-
kupovali stihijno, ne gléde na
to, koliko stanejo. Dobri star-
ši poznajo svojega otroka do
potankosti in jim ni prikrita
nobena njegova želja in nobe-
no njegovo skrito nagnjenje.
Zato dobro vedo, česa si želi in
česa je potreben. Ko razmiš-

jajo, ali naj kupijo tisto, kar bi
imel otrok rad, vedno upo-
števajo, ali morda ne predstav-
lja nakup prevelikega izdatka,
ali ni morda željeni predmet
predragocen in prehitro po-
kvarljiv, ali ne bo zbujal pri
vrstnikih prebude zavisti in ali
bo pomenil v otrokovih rokah
skozi vse poznejše življenje
košček svetlega spomina.

Dalje prihodnjič

OPOZORILO

Oddelek za notranje zadeve ObLO Jese-
nice opozarja lastnike motornih vozil, da je
registracija vozil za zamudnike samo še do
15. januarja 1963. Po tem roku bo oddelek
črtal iz registra motornih vozil in jim od-
vzel prometna dovoljenja ter registrske ta-
blince vse, ki svojih vozil ne bodo registri-
rali.

Po 15. I. 1963 bodo motorna vozila lahko
registrirali le, če bodo nabavili nove regi-
strske tablice.

Iz pisarne oddelka
za notranje zadeve

Ciril Praček: Med gorskimi reševalci

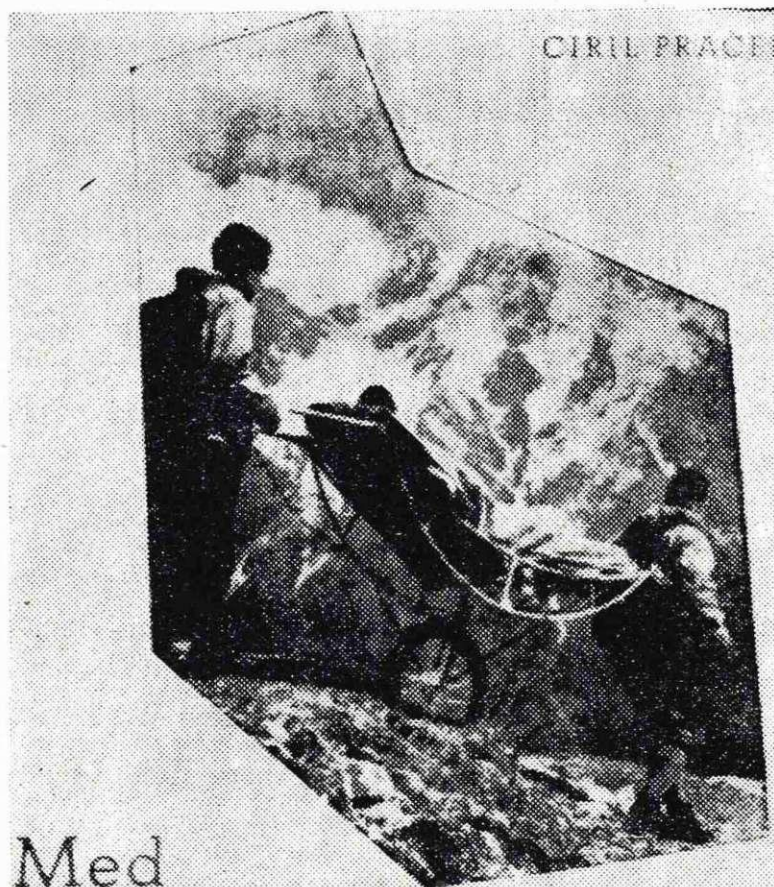
Planinska založba je izdala
živo pisano in bogato knjigo
Cirila Pračka »Med gorskimi
reševalci«. Brez dvoma je to
lep prispevek k praznovanju
petdesetletnice GRS, ki je bila
ustanovljena leta 1912. Tako

so dobili ljubitelji planin po-
leg slikovnega albuma »Svet
med vrhovi« Jakca Čopa knji-
go v kateri avtor, eden izmed
najstarejših in najbolj požrtvo-
valnih gorskih reševalcev, go-
vori o tihih herojih, ki mora-
jo v nevarnih in odgovornih
reševalnih akcijah pogosto po-
zabiti in zatajiti strah, lakoto
in utrujenost.

Naš železarski kolektiv si
lahko šteje v čast, da sta av-
torja obeh omenjenih knjig čla-
na našega kolektiva, še mnogo
bolj pa morajo biti na ti dve
pomembni pridobitvi ponosni
številni ljubitelji in obiskoval-
ci planinskega sveta z Jesenic
in okolice.

Prepričani smo, da bo kot
po bogati Čopovi knjigi, tudi
po knjigi Cirila Pračka rad
segel vsak gornik, ki boče ne-
nehno doživljati gore in se še
vračati v planinski svet po no-
va in bogata doživetja. Sko-
raj ni potrebno hvaliti niti
knjige »Svet med vrhovi« niti
knjige »Med gorskimi reševal-
ci«. Avtorja, ki sta vse živo
ljenje posvetila goram, sta naj-
večje jamstvo, da sta hotela
približati lepoto planinskega
sveta ter težko in odgovorno
delo gorskih reševalcev čim
širšemu krogu ljubiteljev in
obiskovalcev gora.

Nova pridobitev na sloven-
ski planinski knjižni polici je
priznanje tihim, skromnim in
požrtvovalnim gorskim reše-
valcem, ki poleti in pozimi
podnevi in ponoči pomagajo
vsakomur, ki je v gorah po-
moči potreben.

Med
gorskimi
reševalci

Zanimiv koncert

Pretekli teden smo bili v dvorani gledališča »Tone Čufar« priča zanimivemu in donekle tudi kvalitetnemu koncertu članov britanskega društva prijateljev smučanja in glasbe. Člani tega društva so poklicni in amaterski glasbeniki, ki so letošnjo zimo že drugič prišli na počitnice in smučanje v Podkoren in pri tem prinesli s seboj instrumente ter notno gradivo, da so poleg smučanja tudi sebi v zabavo lahko muzicirali. Odzvali so se vabilu glasbene komisije pri svetu Svobod ter priredili koncert, ki je privabil precejšnje število obiskovalcev. Na koncertu so nastopili britanski gostje kot člani orkestra, zbor, komornih ansamblov in solisti. Izmed nastopajočih so bili posebno vidni oboistka Susan Leadbetter, ki je odigrala Vivaldijev koncert za oboe in godalni orkester, čelistka Naomi Butterworth in hornist Frank Hawkins. Zanimivo je bilo tudi poslušati trio treh

flavt in mešani zbor, ki je zapel nekaj madrigalov. Koncert je dobro uspel, vendar je motila za takšne prilike neobičajna obleka nastopajočih, ki so bili oblečeni za smučanje in ne koncert.

Poleg tega je motil tudi napovedovalec oziroma konferansje, ki svoje naloge ni najbolje opravil, ker je vzel vse skupaj, morda z gosti vred, nekoliko preveč po domače.

Personalne vesti

Personalne vesti za čas od 16. do 31. decembra 1962:

16 sprejetih delavcev in 9 obračunanih delavcev.

Upokojeni so bili naslednji dolgoletni sodelavci:

Jože Arh, roj. 1909, nadzorna služba - v ŽJ 4 leta; Rudolf Buh, 1909, cevarna - v ŽJ 17 let; Franc Klinar, 1911, visoke peči - v ŽJ 25 let in pol; Matevž Vidic, 1907, javornik I - v ŽJ 35 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Preklicni izkaznici za vstop v Železarno Jesenice

Preklicujemo veljavnost izkaznic za vstop v Železarno Jesenice, ki so bile izdane na naslednja imena: Andrej Perkon - javornik I; Jože Rozman - žična valjarna; Vinko Salopek - martinarna; Mirko Galič - martinarna; Matija Rupnik - kamnolom, plavž; Franjo Antunovič - OTOP in Pavel Vidergar - elektropeč.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru mehanične delavnice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla ter želim vsemu kolektivu v novem letu 1963 še mnogo delovnih uspehov.

Karel Zvezda

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru mehanične delavnice se najlepše zahvaljujem za prejeto darila ob mojem odhodu v pokoj. Zahvaljujem se obratovodstvu, mojstrom in sodelavcem za vse želje in voščila ter jim želim še veliko delovnih uspehov.

Janez Kosmač

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru martinarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo dobil v času bolezni.

Franc Vilman, martinarna

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru konstrukcijske delavnice - n. o. n. - ta se najtopleje zahvaljujem za denarno pomoč v času bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Franc Valentinčič

Rešitvi malih križank
Križanka št. 1:

Vod.: 1. statva, 7. valjar, 8. ona, 9. iz, 10. ja, 11. oje, -a-, 12. Klan, 13. trier, 15. etan, 16. sitar, 18. Mici, -a-, 19. Ida, 20. t(clovadno) d(ruštvo), 21. tu, 22. zoo, 23. Rubens, 25. amulet.

Križanka št. 2:

Vod.: 1. promet, 7. obrazek, -d-, 9. krona, 10. Ra, 12. Špik, 13. Asta, 15. st, 16. skala, -e-, 18. terarij, 20. taticea. Navp.: 19. I(van) C(ankar).

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »Radio«

12. do 14. januarja ameriški barvni CS film ZAKONSKI VRTILJAK. Predstave ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

15. do 16. januarja ameriški VV film PRESENEČENJE PRETEKLEGA POLETJA, ob 17. in 19. uri.

17. do 18. januarja ameriški film GOLO MESTO, ob 17. in 19. uri.

19. januarja francoski VV film NE POKOPA VA SE OB NEDELJAH, ob 17. in 19. uri.

Kino »Plavž«

12. do 13. januarja ameriški barvni CS film NA MUHI. Predstave ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

14. do 15. januarja ameriški barvni CS film ZAKONSKI VRTILJAK, ob 18. in 20. uri.

17. do 18. januarja ameriški VV film PRESENEČENJE PRETEKLEGA POLETJA, ob 18. in 20. uri.

19. januarja ameriški film MRTVO MESTO, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica

12. januarja ameriški barvni film RIO BRAVO.

13. januarja ameriški film NJENA EDINA LJUBEZEN.

16. januarja ameriški barvni CS film ZAKONSKI VRTILJAK.

19. januarja ameriški VV film PRESENEČENJE PRETEKLEGA POLETJA.

Kino Dovje

12. januarja ameriški film NJENA EDINA LJUBEZEN.

13. januarja nemški film SOVRAŠTVO BREZ MILOSTI.

17. januarja ameriški barvni CS film ZAKONSKI VRTILJAK.

19. januarja ameriški barvni CS film NA MUHI.

Kino Koroška Bela

12. januarja ameriški film PRESENEČENJE PRETEKLEGA POLETJA.

13. januarja ameriški barvni CS film RIO BRAVO.

14. januarja ameriški film NJENA EDINA LJUBEZEN.

19. januarja jugoslovanski film ZGODNJA JESEN.

Kino Kranjska gora

12. januarja italij. barvni film SENSO.

13. januarja ameriški film PRESENEČENJE PRETEKLEGA POLETJA.

15. do 16. januarja japonski film LJUDJE TORPEDA.

19. januarja italij.-španski film PREISKOVALNI SODNIK.

Kam nagrade?

V sredo je bilo v prostorih uredništva žrebanje nagrajencev nagradne skandinavске križanke, ki je bila objavljena v novoletni številki »Železarja«. - Žrebna komisija, ki so jo sestavljali člani našega kolektiva Rozka Razinger, Primož Peterman, Aco Petrovič in Vasilij Stana, je morala izveči 42 rešitev, da je dobila 12 pravih rešitev. Skupaj smo prejeli 545 rešitev. Nagrade prejmejo:

1. nagrado 3000 dinarjev - Marija POGAČAR, faktorni oddelek,

2. nagrado 2000 din - Metka KOVAČ, IBM odd.

Deset nagrad po 1000 din prejmejo: Drago KOS - javornik II, Irma ŠČERBIČ - likvidatura, Milan HRAST - UOS, Sabina MEDJA - IBM oddelek, Peter GRUBAR - želblarna, Jože HRIBAR - elektrogospodarstvo, Janez RABIČ, upokojenec - Cankarjeva 5, Koroška Bela, Jelena ŽAGAR - oddelek za obračun osebnih dohodkov, Sonja PREVC - plansko-ekonomski oddelek in Milena KAVČIČ - knjigovodstvo konstrukcijske delavnice.

Kot smo že omenili, je bilo treba izveči 42 prispelih križank za 12 nagrad. Reševalci so največ grešili pri romunskem mestu Anina, ki so ga spremenili v Acina, ker so navpično zapisali ilovica namesto ilovina. - Ponovno opozarjamo reševalce, naj rešitve pišejo čitljivo in z velikimi tiskanimi črkami. Vsem reševalcem se zahvaljujemo za sodelovanje, nagrajencem pa čestitamo in jih vabimo, da osebno dvignejo nagrade od ponedeljka naprej v blagajni Železarne Jesenice.

Ugančarski KOTIČEK

Križanka

Vod.: 1. pes, stražar pri vходу v podzemlje v grški mitologiji, 7. Tomosov moped, 8. slonov ček, 9. oznaka za neznanca, 10. izcedek,

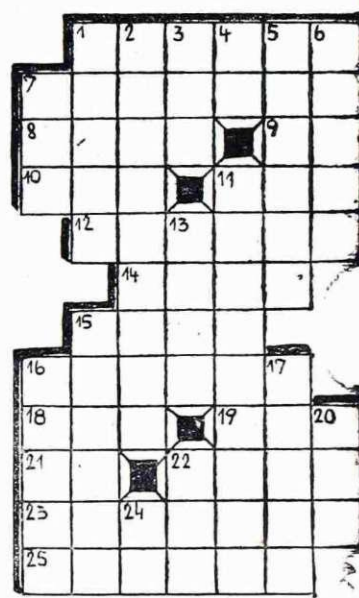
11. začetnice železničarskega atletskega kluba, 12. pramen, predeno, 14. italijanska filmska igralka (Giovanna - fonetično), 15. deli telesa, 16. morska žival, 18. ime znane filmske igralka, 19. ženski pevski glas, 21. avtomobilska oznaka za Karlovac, 22. te lovadni pojem, 23. delavec, ki se izredno odlikuje pri delu, 25. izdelovalec cajna.

- Ženka, končno sem postal šofer

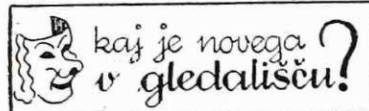

BREZ REŠEN

Navp.: 1. domača žival, 2. izdelek naše železarne, 3. odžagan kos debla, hloh, 4. začetnici obratovodje jeklovleka, 5. manj znana Verdijeva opera, 6. slap v Logarski dolini, 7. ptica pevka, 11. gospodarska enota v metalurgiji, 13. vrsta juhe, 15. država v ZDA, 16. znani igralec, član ljubljanske Drame, 17. mlada država v severni Afriki, 20. kazalni zaimek, 22. ruša, trata, 24. medmet.

IKO

SOBOTA - 12. 1. ob 19.30 uri: J. Machen »HAJDUK JANOŠIK«

NEDELJA - 13. 1. ob 14.30 uri: J. Machen »HAJDUK JANOŠIK. Zvezde z vlaki ugodne.

13. zasedanje CDS

(Nadaljevanje s 3. strani)

komisija za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja in

disciplinska komisija.

Vse te komisije, razen komisije za družbeni standard, so obstajale že do sedaj. Sprememba je v tem, da je na loge komisije za štipendije prevzela komisija za kadre in

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in starega očeta

PAVLA VILMANA

se najlepše zahvaljujemo sošedem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovane vence, pevcem in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in strelžnemu osebju zdravilišča Golnik in bolnišnice na Jesenicah, ki so mu lajšali trpljenje, kolektivu livarn in društvu upokojencev ter tov. Radiju in Knifcu za poslovilne besede. Vsem iskrena hvala!

Zalujoči: žena Rozalija, hčerke Rozka, Olga in Marica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje žene in mamice

IVANKE KLEMENČIČ

se najiskrenejše zahvaljujemo dr. Brandstetterju za zdravljenje.

Prav lepo se zahvaljujemo družini Vidic za vsestransko pomoč. Vsa hvala tovarišici Beti, sodelavcem iz obrata toplotna energija in za številno udeležbo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala učencem 3. a razreda s Koroške Bele in tovarišicami Koprivovi in Smolejevi za venec ter udeležbo pri pogrebu, kakor vsem ostalim za darovano cvetje, vence in sočustvovanje.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Mira in sorodstvo

je to sedaj ena komisija, na loge komisije za nagrade, racionalizacijo in novatorstvo pa so podeljene na komisijo za nagrajevanje in komisijo za organizacijo dela in storilnost s tem, da strokovna komisija za ocenjevanje novatorskih in racionalizatorskih predlogov ostane še naprej. Nova je, kot smo že omenili, komisija za družbeni standard, katere osnovna naloga je skrb za delovnega človeka in obsega naslednja področja:

- stanovanjsko problematiko,
- izkoriščanje dopustov in izletov,
- rekreacijo,
- regrese,
- dotacije ter razne druge dajatve društvom in organizacijam.

Naloge komisij, ki so v predlogu zelo obširno in podrobno določene, je CDS dopolnil s pripombami in predlogi, iznešenimi tako na sestanku vseh komisij kot v

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata

VIKTORJA VISTRA

se toplo zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam ob tej težki uri stali ob strani; darovalcem vencev, pevcem, godbi, predstavniku ZB in predstavniku izseljencev za ganljive besede ob odprtem grobu.

Zahvaljujemo se Gostinski enoti Železar, SO. cevarne, kolektivu plansko-ekonomskega oddelka, OTK, Dimnikarskemu podjetju Jesenice in vsem voznikom avtomobilov.

Iskrena hvala tudi Zori Zorko in Johani Oman za nesebično pomoč ter vsem, ki so nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Doroteja, hči Anica, sinovi Milan, Viki, Andrej in Simon ter ostalo sorodstvo

razpravi na CDS. Poleg tega je CDS zadolžil komisije, da na podlagi teh nalog vsaka za sebe izdela za krajšo dobo še operativni načrt izpolnjevanja nalog. Končno reorganizacijo je treba izvesti z novo mandatno dobo.

Da bi bilo delo komisij bolj povezano z delom UO in da bodo komisije bolj seznanjene s stališči UO, je CDS zadolžil UO, da že sedaj zadolži svoje člane za delo v posameznih komisijah.

Na tem zadnjem zasedanju v lanskem letu je CDS sprejel in potrdil količinski del družbenega načrta za leto 1963 ter zadolžil vse službe, da iznešene pripombe upoštevajo pri nadaljnji obdelavi načrta.

Razen teh dveh važnih vprašanj je CDS na tem zasedanju še sklenil:

- na prihodnjem zasedanju je treba predložiti problematiko štipendistov,

- prodajnemu oddelku je odobren povprečni rabat v višini 5 % za tiste izdelke, ki ne gredo v prodajo,

- iz sredstev Komunalne banke na Jesenicah je treba najeti eno in polletni kredit 65 milijonov za dograditev interneta ZIC in
- na IBM oddelku odpreti novo delovno mesto: vodja strojnega oddelka - ena oseba, s kvalifikacijo U-4 ter obračunsko postavko 250 din/h bruto.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru nadzorne službe in Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne Jesenice se prisrčno zahvaljujem za prejet denarno pomoč, ki mi je bila ob smrti staršev in tasta zelo dobrodošla.

Jurij Fenz,
nadzorna služba

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru prometnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno podporo, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Jakob Langus,
prometni oddelek

Jubilanti - 50-letniki

V januarju so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: BOGOMIR KNIFIC, žebeljarna, 1. januarja; GASPER SOLAR, šamotar, 3. januarja; ANTON AVSENEK, javornik I, 5. januarja; ANTON MARKELJ, promet, 6. januarja; MATIJA MESTEK, siva livarna, 7. januarja; ANTON REZEK, elektropeč, 8. januarja; FRANC TEPIKA, gospodarsko-računski sektor, 10. januarja; VIKTOR POGACNIK, javornik III, 10. januarja; JOŽE BULOVEC, javornik II, 11. januarja; FRANC MRAK, hladna valjarna, 11. januarja; IVAN MAL, martinarna, 11. januarja; ANTON SLIVNIK, nadzorna služba, 18. januarja; ANTON NOČ, javornik III, 19. januarja; FRANC GORJANC, elektropeč, 22. januarja; JANEZ MAVRIČ, valjarna 2400, 26. januarja; FRANC PAVLIN, javornik III, 29. januarja; ALOJZ ČELESNIK, gospodarsko-računski sektor, 30. januarja.

Ob življenjskem jubileju jim v imenu celotnega kolektiva iskreno čestitamo!

ITALIJA - V Italiji vlagajo velika investicijska sredstva v izgradnjo železarske industrije. Predvidevajo, da bodo v letu 1965 povečali letno proizvodnjo surovega jekla od 9 milijonov ton v letu 1962 na 16 milijonov ton in grodlja od 3 milijone ton na 8,5 milijona ton.

KANADA - Ta država namerava v nekaj letih podvojiti izkop železne rude, čeprav so jo že v letu 1961 nakopali 16,7 milijona ton. Ker je ruda zelo kvalitetna, jo največ izvažajo v ZDA, nato v Veliko Britanijo, na Japonsko, v Zahodno Nemčijo in Holandijo.

LIBIJA - V libijski provinci Fezzan, za katero je že dalj časa znano, da poseduje znatne rezerve železne rude, bodo v kratkem pričeli z obsežnimi raziskovalnimi deli, katerih namen je ugotoviti možnosti za gospodarsko izkoriščanje teh nahajališč. Zadeva je postala v zadnjem času gospodarsko zanimiva predvsem zato, ker so v bližini bogata nahajali-

šča nafte, ki bodo omogočila ceneno uporabo zemeljskega plina kot goriva.

VELIKA BRITANIJA - V južnem Walesu je začela obratovati nova, moderna železarna z dvema plavžema zmogljivosti 2000 ton grodlja dnevno vsak, tremi 100-tonskimi konvertorji za žilavljenje s kisikom po LD postopku in valjarno debele pločevine ter trakov.

ŠVEDSKA - V prvem polletju letos so na Švedskem izdelali skupno 1,92 milijona ton jekla, kar je za 4,7 odst. več kot v istem obdobju leta 1961.

ŽELEZAR - Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice - Ureja redakcijski odbor - Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 - Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Nafta kot energijska rezerva

Stalno naraščanje porabe surove nafte, ki je bilo še do pred nekaj leti izredno sunkovito, se je v zadnjih 2 letih zelo ustalilo, tako da se je poraba v letih 1960 - 1961 in 1961 - 1962 enakomerno dvignila za približno 6 %. Vzroki za to ustalitev naraščanja porabe so predvsem v tem, da je preusmeritev uporabe premoga na nafto oziroma na njene derivate tako v industriji kakor tudi v gospodinjstvih v glavnem zaključena. Posebno velja to za ZDA, medtem ko v Evropi to obdobje še ni popolnoma zaključeno, vendar se tudi približuje koncu, ker se je naraščanje porabe nafte tudi že precej ustalilo.

V letu 1962 so bile znane zaloge nafte na zemlji v višini 42 milijard ton, medtem ko je bila predvidena poraba 1,19 milijarde ton. Iz razpredelnice so razvidne znane zaloge nafte na posameznih področjih v milijardah ton.

tehnični feljton

ZDA	5,5
Južna Amerika	3,5
Daljni vzhod	1,5
Afrika in Zahodna Evropa	1,6
Srednji vzhod	25,3
SZ in Vzhodna Evropa	4,6
skupaj	42,0

Pomen nafte kot energijske rezerve našega planeta ni samo v znanih zalogah, temveč tudi njena poraba v bližnji in daljni bodočnosti. Predvidevajo, da bo letna poraba nafte do leta 1975 naraščala vsako leto v svetovnem merilu, brez vzhodnoevropskih držav, za 7 %. Iz tega sledi, da bo v letu 1975 letna poraba nafte okoli 2 milijardi ton, brez vzhodne Evrope, kar je praktično dvojna poraba leta 1961. Za kritje te porabe bo treba načrpati iz naftnih vrelcev od leta 1960 do leta 1975 skupno 22 milijard ton

nafta, tako da bi pri sedaj znanih zalogah ostalo v tem letu še 20 milijard kot rezerva.

Vendar je ta številka po mnenju strokovnjakov znatno prenizka, kajti po vsej verjetnosti so v notranjosti zemlje še velika nahajališča tega dragocenega goriva, ki še niso odkrita. Predvsem domnevajo, da so še bogate, neodkrite rezerve nafte v Venezueli, ob Perzijskem zalivu, v Sahari in v Libiji. Po sedanjih cenitvah bodo v letu 1975 kljub povečani porabi znane rezerve okoli 40 milijard ton, torej prav toliko kot danes. Razen tega predvidevajo strokovnjaki, da bodo do takrat tudi znatno izboljšana tehnika izkoriščanja nahajališč, tako da bodo iz znanih rezerv lahko dobili več nafte kot danes, ko lahko izkoristijo samo 25 - 30 % nafte iz navrtanih nahajališč.

Iz tega sledi, da bo nafta tudi v bodoče imela važno vlogo kot vir energije za potrebe človeštva. Poleg nafte pa se vsak dan bolj uveljavlja tudi njen spremljevalec - zemeljski plin, ki ga vedno bolj izkoriščajo kot izvirno gorivo za industrijo in ostale potrošnike.

K.